

Pocs i ben avinguts

A deu anys vista de la transició política, no descobrim res de nou en afirmar que l'independentisme ha esdevingut el gran absent de les institucions polítiques catalanes. Una vegada desaparegudes plataformes unitàries com l'Assemblea de Catalunya, les organitzacions independentistes van mostrar que la seva incidència en la societat catalana era mínima. Si el Parlament és, ara per ara, un objectiu quasi inviable per l'independentisme, tampoc no es pot dir que les institucions municipals hagin estat un camp de batalla favorable al moviment. Assejats per les constants divisions entre possibilistes i radicals, els regidors que s'adscriuen a aquest corrent no han superat mai la cinquantena.

No obstant, experiències municipals com les d'Arbúcies, Sant Pere de Ribes o Caldes de Malavella provenen que l'independentisme no necessàriament ha de ser un corrent polític residual. Nou anys de gestió avalen una presència que, si tenim presents els resultats de les darreres eleccions, va en augment. El més curiós, però, és que cap dels grups que governen aquestes localitats des del 1979 no van iniciar la seva gestió municipal com a agrupacions independentistes. A Arbúcies, la candidatura encapçalada per Jaume Soler té l'origen en la desapareguda Assemblea de Catalunya; a Sant Pere de Ribes, el grup municipal de govern és hereu d'una candidatura del BEAN —la plataforma política del nacionalisme radical als inicis de la transició. Tal com ells aclareixen, «l'època possibilitava l'accés als ajuntaments de diferents col·lectius populars. Nosaltres no hem canviat des d'aleshores, seguim sent nacionalistes».

Aquest «no hem canviat» té aquí un significat especial: explica el retrobament d'aquests col·lectius municipals amb l'independentisme organitzat. «No es pot dir que tots els integrants de les nostres llistes siguin políticament

A poc a poc, discretament, la presència independentista als ajuntaments del Principat es consolida. L'AMEI, nascuda ara fa més d'un any, n'és l'exemple.

Ramon Aymerich

En el centre, Jaume Solé, alcalde d'Arbúcies.

independentistes» —continuen— «però, si més no, tots coincidim amb el moviment perquè aquest es troba a l'avantguarda de molts temes com l'ecològic, la crítica del marc constitucional, etc.».

No ha estat gens fàcil per a aquests col·lectius palesar la seva proximitat a l'independentisme. A Arbúcies, el grup municipal convergent —a l'oposició— realitza una veritable caça i captura de l'alcaldia. S'ha pensat en tot: obligar a repetir la presa de possessió de l'alcalde per negar-se a jurar la Constitució; instar a la col·locació del quadre del rei al saló d'actes i de la bandera espanyola a la façana; acusar pública-

ment l'alcaldia de formar part d'un escamot d'ETA a Catalunya, etc. Al Masnou, on la CUP —una plataforma independentista que ha arribat a l'ajuntament les darreres eleccions— actua a l'oposició, l'alcaldia —també de CDC— ha tramès al jutjat una denúncia per la publicació —a una publicació de la CUP— d'una circular interna del cap de la policia municipal on es feia evident la seva filiació ultradretana.

Malgrat els entrebancs, els representants d'aquests grups creuen que l'independentisme és possible des dels ajuntaments: «per a nosaltres, la institució municipal no és només una societat pública de gestió, és també un lloc on es fa política. És evident que un es torna més pragmàtic, en el sentit d'utilitzar les estructures que tens a mà, però ets més a prop de la població i és una bona forma d'evitar la criminalització del moviment». Per corroborar aquestes afirmacions, citen com a exemple el suport que des dels ajuntaments s'intenta fer de la campanya pel retorn dels presos catalans. Però hi ha més: Arbúcies és el primer municipi de l'Estat espanyol que ha utilitzat la fórmula de referèndum municipal, en aquest cas, per un tema urbanístic. Per la seva banda, Sant Pere de Ribes, una població costanera amb un alt contingent de població immigrada i castellanoparlant, ha aconseguit reduir l'atur en proporcions considerables. Fins al punt que l'alcaldia que presideix Xavier Garriga ha estat escollida per la CEE com a model a seguir en aquest tipus d'actuacions.

L'aïllament, i també el retrobament amb l'independentisme juvenil, van fer que el desembre del 1986 alguns d'aquests ajuntaments busquessin formalitzar una coordinació estable. El resultat va ser la creació de l'AMEI (Associació Municipal de l'Esquerra Independentista). Una coordinadora que aplega en aquests moments cinc alcaldies i uns trenta-cinc regidors i que, en paraules dels seus màxims representants, «no pretén ser una tercera via entre l'FMC i l'AMC —explica Jaume Giveras, del Masnou—. Nosaltres estariem més aviat per una sola associació que donés suport tècnic als municipis, deixant de banda el seu color; la nostra és una associació més polititzada».

Els inicis de l'associació es recullen en cinc punts programàtics que fan referència a la necessitat dels integrants de contribuir al procés d'emancipació nacional, a la plena normalització del català en totes les activitats ciutadanes i a la necessitat de treballar per una ges-

ció oberta i transparent. «Es tractava d'elaborar un programa prou ampli que donés cabuda a totes les branques de l'independentisme, per entendre'n's, des d'ERC fins a l'MDT. Però és clar que es tracta d'un programa obert: a ningú no se li demana de militar en cap de les fraccions de l'independentisme, n'hi ha prou d'assumir els cinc punts del programa». En la formació de l'associació planava el record de temptatives anteriors, com la de la Coordinadora de Batlles i Regidors Nacionalistes i d'Esquerres que fracassà, al seu parer, «per les contradiccions i ambigüitats del grup polític que acabà per monopolitzar-la: Nacionalistes d'Esquerres, i després l'Entesa. Nosaltres hem pretès obrir un front molt més ampli».

L'aparició de l'associació coincidí amb un moment organitzatiu excepcionalment bo per a l'independentisme, i totes les fraccions del moviment van estar d'acord a donar suport al que es qualificava de «nou front de lluita de l'independentisme». Potser per aquesta raó, els primers acords a què s'arribà foren els de presentar candidatures conjuntes, sota el mateix nom, a les diferents localitats on fos possible. «Va ser un plantejament massa ambiciós —explica Jaume Soler— i no va ser possible per les escissions del l'MDT i la marxa d'Àngel Colom cap a l'Esquerres». Finalment, tan sols les Candidatures d'Unitat Popular, van poder funcionar com a tals al Masnou, Premià i Salt.

«Això ens va fer reflexionar —continua Soler— i decidírem que el que no podíem fer era esdevenir el pal de paller de l'independentisme. L'associació pretén ara ser molt més realista i eficaç: donem prioritat al protagonisme dels càrrecs municipals i no volem suplir el moviment en conjunt, sinó senzillament oferir-li un front sectorial a partir de les nostres experiències». A pocs mesos vista de les darreres eleccions, l'AMEI es troba ara en fase de consolidació i són optimistes per les pròximes incorporacions que s'esperen, especialment a alguns ajuntaments de Ponent.

Quan se'ls demana si coneixen altres experiències com la vertebrada a Euskadi al voltant d'HB es mostren contundents: «no l'hem seguida, i pensem que seria absurd fer mímesi de situacions molt diferents. Ara per ara, ens interessa més arribar a contactar amb experiències semblants al País Valencià i a les Illes. Pensem que l'organització es va afermant dia a dia, i això és el que ens ha de preocupar». □

Hivern

NOVETATS en LLIBRES

edicions 62 s/a	 Editorial Laia
CAMBRES ESTRETES James Purdy. El Balanci, 205. 176 pàgines. Tennessee Williams, Susan Sontag, George Steiner, Edward Albee, han subratllat aquest llibre. Un relat d'homosexualitat i de violència escrit amb una força colpidora, un llenguatge vigorós i amarat d'una poesia intensa.	CRÒNICA DE GUINEA Miquel Ferrà Col·lecció El Mirall i El Temps, 150 pàgines. Aquest llibre és el resultat d'una interessant combinació de document i novel·la d'acció.
Edicions B BROMERA	EDITORIAL EMPÚRIES
NAUFRAGS SENS ILLA Josep Antoni Fluixà Bromera/poesia, 2. La maduresa i la reflexió esdevingudes bellesa.	MAL DE LLENGÜES Jesús Tuson A l'entorn dels prejudicis lingüístics. Col·lecció Biblioteca Universal Empúries núm. 36.
 GREGAL LLIBRES consorci d'editors valencians s.a.	 LA GALERA, S. A., EDITORIAL.
ANTOLOGIA Josep Piera Col·lecció Gregal Poesia, 12.	CRONOS Novel·les del Segle XX per a la butxaca de la gent jove. Volums d'11 x 18 cm. Enquadernació rústica i plastificada. 16 títols publicats.
 LLIBRERIA TRES I QUATRE	 curial
L'ESPILL, 25 Revista de cultura dirigida per Joan Fuster Col·laboracions de: Giuseppe Grilli, Lluís Cerveró, Josep Gavaldà, A. Munnè-Jordà, Xose Luis Méndez Ferriú, Albert Girona, etc. Il·lustracions: Antoni Ballester i Vilaseca.	CATALUNYA DINS L'ESPANYA MODERNA Volum II: RECERQUES SOBRE ELS FONAMENTS ECONÒMICS DE LES ESTRUCTURES NACIONALS Pierre Vilar Traducció d'Eulalia Duran.
 ENCICLOPÈDIA CATALANA	 EDITORIAL TRES I QUATRE
DICCIONARI JURÍDIC CATALÀ Un volum de 14 x 21. 480 pàgines. De venda en llibreries. «Els diccionaris de l'Enciclopèdia».	MOROS, CRISTIANS I JUEUS EN EL REGNE CROAT DE VALÈNCIA Robert I. Burns Biblioteca d'Estudis i Investigacions, 13. Tercer volum de les obres completes d'aquest important medievalista, guanyador del Premi Internacional Ramon Llull.